

การวิเคราะห์ต้นทุน-ผลได้ และจุดคุ้มทุนของบริการจ่ายเงินเดือนอัตโนมัติ :
กรณีศึกษานาครไทยพาณิชย์ จำกัด

นายรัฐพล เจนวิถีสุข

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาเศรษฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-258-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017680.117319036

COST-BENEFIT ANALYSIS AND BREAK-EVEN POINT OF AUTOMATIC PAYROLL
SERVICE : A CASE STUDY OF SIAM COMMERCIAL BANK CO., LTD.

Mr. Nattaphol Janvittesook

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Economics

Department of Economics

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-258-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์ต้นทุน-ผลได้ และจุดคุ้มทุนของบริการจ่ายเงินเดือน

อัตโนมัติ : กรณีศึกษาราชการไทยพาณิชย์ จำกัด

โดย

นายรัฐพล เจนวิกิสุข

ภาควิชา

เศรษฐศาสตร์

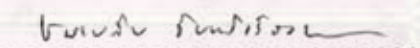
อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพศาล เล็กอุทัย

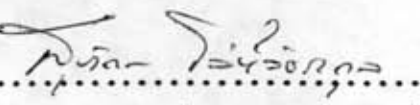
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

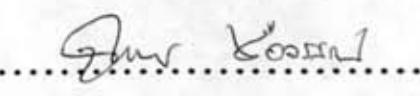

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชมเพลิน จันทร์เรืองเพ็ญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพศาล เล็กอุทัย)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภัทรา โล่ห์วัชรกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตตภัทร เกรือวรรณ)

บัญชีเงินวิถีสูง : การวิเคราะห์ต้นทุน-ผลได้ และจุดคุ้มทุนของบริการจ่ายเงินเดือน
อัตโนมัติ : กรณีศึกษา ธนาคารพาณิชย์ จำกัด (COST-BENEFIT ANALYSIS AND
BREAK-EVEN POINT OF AUTOMATIC PAYROLL SERVICE : A CASE STUDY OF
SIAM COMMERCIAL BANK CO., LTD.) อ. ทวีรักษา : ผศ.ไพศาล เล็กอุทัย,
159 หน้า. ISBN 974-579-258-6

การศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาค้นคว้าต้นทุน-ผลได้ และจุดคุ้มทุนของบริการ
จ่ายเงินเดือนอัตโนมัติของธนาคารพาณิชย์ โดยใช้กรณีศึกษาของธนาคารพาณิชย์ จำกัด ข้อมูลที่ใช้ใน
การศึกษาเป็นข้อมูลของปี 2533

การคำนวณต้นทุนต่อรายการ เป็นการคำนวณตามแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานของธนาคาร
การวิเคราะห์ต้นทุนแบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ กรณีที่ 1 เป็นต้นทุนของการเครดิตเงินเข้าบัญชี กรณี
ที่ 2 เป็นต้นทุนการเครดิตเงินเข้าบัญชี ต้นทุนการเบิกถอนด้วยบัตรเอทีเอ็ม และต้นทุนการเปิดบัญชี
เงินฝากออมทรัพย์ ต้นทุนในแต่ละกรณีจะมี 2 อัตรา ตามประเภทของข้อมูลที่ลูกค้าส่งให้ธนาคาร
คือ ลี้อคอมพิวเตอร์ และรายชื่อ

ผลการศึกษพบว่าในกรณีที่ 1 สำหรับข้อมูลที่เป็นลีสคอมพิวเตอร์ ต้นทุนราคา 0.48637
บาทต่อรายการ และข้อมูลที่เป็นรายชื่อ ต้นทุนราคา 2.95857 บาทต่อรายการ ในกรณีที่ 2 ข้อมูล
ที่เป็นลีสคอมพิวเตอร์ ต้นทุนราคา 8.10070 บาทต่อรายการ และข้อมูลที่เป็นรายชื่อ ต้นทุนราคา
10.5729 บาทต่อรายการ การวิเคราะห์ด้านรายได้พบว่าการนำเงินคงเหลือในบัญชี (Old
Balance) ไปหาผลประโยชน์เป็นวิธีสร้างรายได้ให้ธนาคารได้มากที่สุด นอกจากนั้นยังพบว่า โดย
เฉลี่ยลูกค้าภาครัฐ เป็นลูกค้าที่มีเงินคงเหลือในบัญชีมากกว่าภาคเอกชน นอกเหนือจากรายได้ในรูป
ตัวเงินแล้ว บริการจ่ายเงินเดือนอัตโนมัติเป็นบริการที่มีผลได้ในการสร้างภาพพจน์ที่ดีให้กับธนาคาร
และสร้างบริการต่อเนื่องให้กับธนาคารด้วย การวิเคราะห์จุดคุ้มทุนตามประเภทของต้นทุนและรายได้
ในกรณีต่าง ๆ 8 กรณี พบว่าหากธนาคารนำรายได้จากเงินคงเหลือในบัญชี (Old Balance) ไปหา
ผลประโยชน์ จะช่วยให้ธนาคารบรรลุถึงจุดคุ้มทุนได้เร็วที่สุด

ภาควิชา เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา .....
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติกร

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

NATTAPHOL JANVITTESOOK : COST-BENEFIT ANALYSIS AND BREAK-EVEN
POINT OF AUTOMATIC PAYROLL SERVICE : A CASE STUDY OF SIAM
COMMERCIAL BANK CO., LTD. : ASSIS. PROF. PHAISAL LEK-U-THAI,
159 pp.

The purpose of this thesis is to study the cost-benefit and the break-even point of Automatic Payroll Service for Commercial Banks. A case study of Siam Commercial Bank Co., Ltd. in 1990 is used in this thesis.

Cost per transaction is calculated from the flow-chart of jobs. Two cases on the cost side are considered. The first case considers only the cost of credit account and the second case also includes the cost of ATM withdrawal and cost of opening saving account. There are 2 rates depending on types of data, computer medias and printed listing.

As a result, in case I, the cost per transaction is 0.48637 baht for computer medias and 2.95857 baht for printed listing. In case II, cost per transaction is 8.10070 baht for computer medias and 10.5729 baht for printed listing. On the revenue side, the study shows that Commercial Banks gain a lot of revenue from old balance, it is found that government sector has more old balance than private sector. Besides direct tangible benefit, Automatic Payroll Service also creates a good image and another service to Commercial Banks. Break-Even Point analysis in 8 cases show that if Commercial Banks make use of the old balance, the break-even point will be at a lower level of transaction.

ภาควิชา เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา .....
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติกร .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาช่วย .....
.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือ จากอาจารย์หลายท่าน ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพศาล เล็กอุทัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งกรุณาสละเวลาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างมาก ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ ซึ่งได้สละเวลาอันมีค่าของท่านช่วยตรวจสอบต้นฉบับและแก้ไขวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภัทรา โล่ห์วัชรกุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตต์ภัทร เครือวรรณ ที่ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์หลายประการ อันมีค่าต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างมาก

ขอขอบคุณคุณสุกานดา ศุขเทวา ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายการธนาคาร ธนาคารกสิกรไทย หม่อมราชวงศ์ชาลี ทองใหญ่ ผู้อำนวยการฝ่ายการตลาด ธนาคารกรุงเทพ และคุณดำรงค์ แก้วประสิทธิ์ หัวหน้าส่วนปฏิบัติการควบคุมเครื่องคอมพิวเตอร์ ธนาคารกรุงไทย ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือในด้านข้อมูลของธนาคารเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณคุณกัลยาณี ตันนุกุล เจ้าหน้าที่บัณฑิตศึกษา ซึ่งอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ด้วยดีตลอดมา และขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่ช่วยเหลือผู้เขียนตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณวินัย ใฝ่เมตตา คุณนันทยา เต็มคุณานนท์ คุณวิไล ธนธาดา คุณธีรพล จิรวัฒน์จรรยา คุณวีรพงษ์ ประดิษฐ์พร คุณนันทยา สิทธิอำนาจ และ คุณวิจิตรวิรัช วิจิตรวงษ์ ซึ่งได้ใช้ความวิริยะอุตสาหะในการจัดพิมพ์ต้นฉบับวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ สุดท้ายขอขอบคุณธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด ซึ่งเป็นที่มาแห่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

นัฐพล เจนวิถีสุข
พฤษภาคม 2534

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมา	1
1.2 วัตถุประสงค์	11
1.3 ขอบเขตของการวิจัยและสมมุติฐานการศึกษา	11
1.4 วิธีการดำเนินการศึกษาและแหล่งข้อมูล	12
1.5 แนวเหตุผลและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา	13
1.6 ความสำคัญและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	17
2 ระบบโอนเงินอิเล็กทรอนิกส์	
2.1 ธุรกิจโอนเงินของธนาคารพาณิชย์	20
2.2 การโอนเงินด้วยเครื่องอิเล็กทรอนิกส์	21
2.3 ประเภทของการให้บริการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์	22
2.4 ผลการวิจัยด้าน Cost-Benefit สำหรับบริการธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ บางประเภท	28
3 ระบบจ่ายเงินเดือนอัตโนมัติ	
3.1 ระบบจ่ายเงินเดือนอัตโนมัติของธนาคารในต่างประเทศ	38
3.2 ระบบจ่ายเงินเดือนอัตโนมัติในประเทศไทย	40
4 ต้นทุน	
4.1 การคิดคำนวณต้นทุนกรณีที่ 1	52
4.2 การคิดคำนวณต้นทุนกรณีที่ 2	77
4.3 ต้นทุนอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากบริการจ่ายเงินเดือนอัตโนมัติ	82

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5	ผลได้และจุดคุ้มทุน
5.1	ผลได้ทางตรง .....
5.2	ผลได้ทางอ้อม .....
5.3	จุดคุ้มทุน .....
6	บทสรุปและข้อเสนอแนะ
6.1	ต้นทุน .....
6.2	ผลได้ .....
6.3	จุดคุ้มทุน .....
6.4	ข้อจำกัดของการศึกษาวิจัย .....
6.5	ข้อเสนอแนะ .....
บรรณานุกรม	.....
ภาคผนวก	
ก.	ตัวอย่างข้อมูลบริการจ่ายเงินเดือนอัตโนมัติ .....
ข.	ตัวอย่างบันทึกข้อตกลงการใช้บริการนำเงินเข้าบัญชีอัตโนมัติ .....
ค.	ปริมาณรายการรวม ต้นทุนรวม และผลการวิเคราะห์ถดถอย .....
ประวัติผู้เขียน	.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	ปริมาณลูกค้าจ่ายเงินเดือนอัตโนมัติของธนาคารพาณิชย์ 4 ธนาคาร	8
1.2	สัดส่วนจำนวนลูกค้าภาครัฐและเอกชน	9
2.1	ผลการศึกษาของ Majrolijn Van der Velde	31
2.2	ผลการศึกษาต้นทุนการทำรายการเบิก-ถอนด้วยบัตร เอทีเอ็ม ของธนาคารไทยพาณิชย์	35
3.1	จำนวนตู้บริการเงินสด เอทีเอ็ม กลุ่ม BANKNET	46
3.2	จำนวนตู้บริการเงินสด เอทีเอ็ม กลุ่ม SIAMNET	47
4.1	ข้อมูลบริการจ่ายเงินเดือนอัตโนมัติ ธนาคารไทยพาณิชย์ ปี 2533	53
4.2	ปริมาณการทำรายการเบิก-ถอน ผ่านเครื่อง เอทีเอ็ม	78
4.3	สรุปต้นทุนต่อหน่วยกรณีต่าง ๆ	84
5.1	ต้นทุนรวมด้านต่าง ๆ	94
5.2	ต้นทุนรวมแยกตามประเภทต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปร	95
5.3	รายได้รวมด้านต่าง ๆ	96

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

ภาพที่		หน้า
2.1	ระบบ Home Banking	23
2.2	วิธีการดำเนินงานของการหักบัญชีอัตโนมัติ	25
2.3	ต้นทุนต่อหน่วย (ฉบับ) ACH	33
3.1	วิธีการดำเนินงานของ Bank Giro Credit และ Direct Deposit ...	39
3.2	ระบบจ่ายเงินเดือนอัตโนมัติของธนาคารพาณิชย์	42
3.3	ขั้นตอนการปฏิบัติงานการนำเงินเข้าบัญชีลูกค้า	43
4.1	ขั้นตอนการปฏิบัติงานการจ่ายเงินเดือนอัตโนมัติ	56
5.1	การวิเคราะห์จุดคุ้มทุนด้วยรูปกราฟ	92
5.2	Case 1.1 : Break Even-Point Analysis	106
5.3	Case 1.2 : Break Even-Point Analysis	107
5.4	Case 1.3 : Break Even-Point Analysis	108
5.5	Case 1.4 : Break Even-Point Analysis	109
5.6	Case 2.1 : Break Even-Point Analysis	110
5.7	Case 2.2 : Break Even-Point Analysis	111
5.8	Case 2.3 : Break Even-Point Analysis	112
5.9	Case 2.4 : Break Even-Point Analysis	113

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย